

- [Introducció](#)
- [Descripció de la Zona](#)
- [Descripció Ambiental de Ses Feixes](#)
- [Valors Culturals de Ses Feixes](#)
- [Antecedents de Conservació](#)
- [Mesures per a la conservació i Millora de Ses Feixes](#)
- [Protecció del Patrimoni Natural](#)
- [Protecció del Patrimoni Cultural](#)
- [Divulgació del valor de Ses Feixes](#)
- [Creació d'un Camp de Treball a Ses Feixes](#)
- [Bibliografia](#)
- [Descarregar tot el document en format !\[\]\(38441ceaa711016e0bf2ad46ad394ff4_img.jpg\)](#)

Introducció

Ses Feixes d'Eivissa són una petita zona humida, molt propera a la ciutat, molt modificada per part de l'home des de molt antic i coneguda en el passat per la seva productivitat agrícola. Ja en èpoques de dominació musulmana eren utilitzades com a horta per a abastir els ciutadans de la capital de l'Illa. Malauradament, a pesar que **té uns grans valors naturals, històrics, etnològics i arquitectònics** es una zona molt alterada i que ha vist com era sepultada sota el ciment gran part del seu aiguamoll, estar qualificada al **Pla General d'Ordenació Urbana d'Eivissa (PGOU)** com sòl urbanitzable. De fet, és la zona humida pitiüsa amb més problem tica.

La major part de la zona humida va ser canalitzada pels àrabs, que establiren un sistema de reguiu únic en el món de l' poca, basat en el rec per capilaritat. Aix , els canals, d'entre un metre i mig i tres metres d'amplada aproximadament, delimiten petites parcel·les de terra, anomenades feixes, de forma rectangular i tamany variable. Els canals situats als costats més llargs de la feixa estaven comunicats, cada pocs metres, per uns canals subterranis anomenats fibres, a uns 40-50cm de fondària, per les quals circulava l'aigua. La part superior de les fibres era d'un material porós que deixava passar l'aigua (normalment branques de pi). D'aquesta manera, amb l' s de comportes es podia regular el nivell d'aigua als canals i per tant, també per capilaritat, a la feixa. Aquests sistema de rec de baix cap a dalt permetia fins fa unes dècades la producció de verdures i altres productes de reguiu com remolatxa i moniato.

Per a una millor profundització en l'estructura, funcionament i explotació de **Ses Feixes** consultar l'acurat treball de **George M. Foster** que visit  la zona l'any 1950. També es pot consultar una petita nota referent a **Ses Feixes** dins una treball general d'Eivissa de Març (1961).

Com a curiositat comentar que malgrat que les parcel·les no es delimitaven amb cap tipus de tancament (les s quies i canals complien aquesta funció), l'entrada a cada feixa es feia per un lloc en concret on es constru a un portal de morfologia molt característica, amb un reixat de fusta com a porta. D'aquests elements arquitectònics, anomenats **Portals de Feixa**, es conserven molt pocs en bon estat de conservació i no es coneixen a cap altre espai de l'illa, sent únics al món.

Malgrat aquests valors, la seva degradació és evident i a més existeixen interessos per a la seva urbanització. Per aix , el **Grup d'Estudis de la Naturalesa (GEN-GOB Eivissa)** va iniciar el 1996 una campanya per aconseguir la modificació puntual dels sectors del **PGOU** que afecten a Ses Feixes, per tal de garantir el futur de la zona.

Descripció de la Zona

Ses Feixes constitueixen la segona zona aquàtica en importància d'Eivissa (la primera evidentment són **Ses Salines**), amb unes característiques que les fan molt especials. Així, es tracta d'una àmplia àrea d'aiguamoll amb aigües dolces i semi-salobres que, juntament amb les zones de conreu, pastura, salicorniar i canyís, proporciona una gran varietat d'ambients que es reflecteix en una gran diversitat de fauna i flora. Així, trobem extensions de salicorniar als aiguamolls i àrees més properes a la mar, prats de joncs que dominen feixes abandonades i canyissars que segueixen els canals i sèquies i que també ha colonitzat feixes abandonades, especialment les perifèriques. A més a més, les seues característiques no es troben a cap altre lloc de les Pitiüses, per la qual cosa algunes comunitats i fins i tot algunes espècies, només les trobem a Ses Feixes.

L'aport d'aigua ha estat sempre es **Gorg**, un naixement immediat d'afluència continua, i la sèquia Llanerera, torrent que travessant el **Pla de Vila** aportava principalment l'aigua de pluja. A l'actualitat l'aigua d'**Es Gorg** es fa servir pel subministrament d'aigua a la ciutat. L'altre entrada d'aigua dolça a **Ses Feixes** són diferents punts de surgència als mateixos canals. Per altra banda, la part més propera a la mar rebia l'entrada d'aigua marina establint-se una mena de gradient de salinitat. La sobreexplotació de l'aigua a les rodalies d'Eivissa està provocant la salinització dels pous de la zona i l'increment de l'àrea salobre en detriment de les espècies i comunitats d'aigües dolces i semi-salobres.

L'indret ha estat originàriament dividit en tres parts (si bé a l'actualitat està sent fragmentat). Dos d'elles sanejades i cultivades (**Prat de Vila** i **Prat de Ses Monges**) i una franja d'aiguamoll intermitja que les unia anomenada **Es Prat**.

El **Prat de Vila** es la part més propera a la ciutat i desgraciadament es troba pràcticament condemnada a la seua desaparició degut al creixement urbà. D'aquesta manera desapareixerà una part important del nostre patrimoni cultural i natural.

La part més llunyana, el **Prat de Ses Monges**, arriba fins a la mateixa sorra de la **Platja de Talamanca**. Aquesta part, malgrat que pateix l'abandonament i la manca de sensibilitat (com per exemple l'abocament de restes de materials de construcció, fems, ...) i la possibilitat real de la seua urbanització (de fet, ja s'ha perdut part del Prat) es troba en millors condicions per a la seua recuperació. La tercera part, el **Prat**, àrea d'aiguamolls paral·lela a la costa, en el passat tenia una llargària de 1300 metres, amb una amplada que oscil·lava entre els 50 i 100 metres. Desgraciadament, aquest aiguamoll ha estat sepultat sota el ciment (Passeig Marítim i ports esportius) en la seva major part.

Segons costa, el **Prat de Vila** tenia una extensió de 306.000 m² dividits en 84 feixes amb una xarxa de canals i sèquies que sumava 17.240 metres lineals i el **Prat de Ses Monges**, amb només 61 parcel·les ocuparia 307.000m² amb 14500m de xarxa hidrogràfica.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Descripció Ambiental de Ses Feixes - Vegetació

Com ja hem vist anteriorment, **Ses Feixes** es un àrea molt complexa, amb gran variació de factors ambientals, i on trobem zones d'aiguamoll permanent i altra part amb període d'estiatje, forts gradients de salinitat, influència de la mar i l'influència de l'activitat humana, etc.

Aquesta gran variabilitat té un efecte damunt la vegetació, poguent desenvolupar-se tota una mena de diferents formacions vegetals o comunitats, moltes d'aquestes relacionades amb la presència d'aigua i molt escassament representades a les Pitiüses formant una mena de mosaic de formacions. Entre les principals a **Ses Feixes** tenim els canyissars, saladars, vegetació aquàtica, comunitats freatòfiles d'aigües dolces i restes de vegetació dunar.

Comunitats palustres

Pertanyen a la classe Phragmito-Magnocarietea. En general es tracta de comunitats de canyís (*Phragmites australis*) molt desenvolupat al **Prat de Vila** i a la part Nord-est del **Prat de Ses Monges** on ocupa la major part dels canals. També colonitza la part emergida d'algunes feixes, si bé es menys freqüent. Són comunitats gairebé monoespècífiques, si bé podem trobar altres espècies com són, *Cladium mariscus*, *Galium palustre*, *Samolus valerandi*,.... Fins fa no gaire temps també s'hi trobaven fàcilment formacions dominades per la bova (*Tipha angustifolia*) als canals. Avui gairebé ha desaparegut per l'increment de la salinitat de la zona, si bé encara es pot trobar molt puntualment, però sense arribar a desenvolupar formacions.

Els canyissars de **Ses Feixes** pertanyen a dos comunitats vegetals diferenciades. L'anomenada *Thypho-Schoenoplectum glauci*, comúna en sèquies i llocs inundats on trobem *Phragmites australis*, *Thypha angustifolia*, *Schoenoplectum lacustris*, *Alisma plantago-aquatica*, *Galium campestre*, *Samolus valerandi* i *Scirpus maritimus* i els de l'associació *Soncho-Cladietum maritimi* a zones menys inundades. A aquesta darrer formació hi trobem, a més del canyís, *Cladium mariscus*, *Thypha latifolia* i *Equisetum ramosissimum*.

Comunitats de saladars

Corresponent a diferents comunitats vegetals de les classes Salicornietea (salicorniar) i *Juncetia maritimi* (prats de

joncs). Suposen junt amb els canyissars les comunitats dominants a **Ses Feixes**, amb gran importància al **Prat de Ses Monges**. És destacable l'absència de comunitats de saladines (*Limonium sp.*) corrents a altres espais de les Pitiüses i de gran interès científic.

Hi trobem salicorniars importants de la comunitat *Salicornietum fruticosae*, en formacions denses en sòls enfangats, especialment al **Prat** (aiguamoll al sud del **Prat de Ses Monges**) amb diferents estats de conservació. Les espècies dominants són les salicornies o salseres (*Salicornia fruticosa*), si bé també hi trobem altres com *Inula crithoides*, *Juncus maritimus* i *Haliomione portulacoides*. Totes aquestes espècies són crasses i acumulen aigua als seus teixits.

Els prats de joncs o jonqueres es troben principalment a l'interior dels Prats a àrees no inundades permanentment i sòls moderadament salins, ocupant així les feixes abandonades. Alternen amb les formacions palustres que ocupen els canals. Aquestes formacions estan dominades pels joncs dels que es troben a ses Feixes *Juncus maritimus* i *J. acutus*

Segons les condicions, especialment de salinitat hi trobem diferents associacions. Així, a sòls humíds i moderadament salins trobem l'associació *Spartino-Juncetum maritimi* on a més dels dos joncs abans mencionats, també estan presents els falsos joncs *Sonchus maritimus* i altres espècies com *Carex extensa*, *Parapholis incurva* i *Plantago coronopus*. Una altra associació d'aquest espai es *Schoeno-Plantaginietum crassifoliae*, on trobem *Plantago crassifolia*, *J. maritimus*, *J. acutus*, *Atriplex hastata*, *Lotus coriculatus* i *Plantago coronopus*.

A llocs humíds no inundats hi trobem la formació anomenada *Cirsio-Holoschonietum* on hi trobem *Scirpus holoschoenus*, *Cirsium vulgare*, *Dorycnium rectum*, *Mentha suaveolens*, *Agrostis stolonifera*, *Potentilla reptans* i *Brachypodium phenicoides*.

A la part central del **Prat de Ses Monges**, a algunes feixes abandonades es troben comunitats de joncs dominades per la composta *Inula chrytmoides*.

Comunitats freatòfiles d'aigües dolces

Són formacions de vegetació herbàcia que es desenvolupen sobre terrenys on el nivell freàtic d'aigua dolça és molt prop de la superfície. Aquesta característica és molt poc freqüent a Eivissa, sent formacions molt escassament representades i amb un interès notable. A l'actualitat a **Ses Feixes** ocupa un àrea molt escassa en part per la progressiva salinització de la zona i en part per l'abandó de l'activitat agrícola. Les espècies més característiques són *Agrostis stolonifera*, *Brachypodium phoenicoides*, *Rubia pelegrina*, *Plantago major*, *Dorycnium rectum*, *Equisetum ramosissimum*, *Scrophularia auriculata*, *Calistegia sepium*, *Apium graveolens* i *Trifolium fragireum* entre d'altres.

Comunitats aquàtiques

A l'interior dels canals hi trobem comunitats d'espècies que hi viuen a l'aigua de manera permanent. Podem diferenciar comunitats d'aigües dolces i d'aigües salines. Les comunitats dolces estan sent desplaçades per la salinització progressiva de **Ses Feixes** i per la competència que suposen les comunitats palustres o canyissars. De fet la comunitat *Potamogetum colorati*, herbassars subaquàtics d'aigües dolces hauria desaparegut els anys 70 (Nestor Torres com. pers.). El mateix hauria succeït amb *Lemno-Azolletum*, comunitat formada per vegetals que viuen flotant a aigües dolces estancades desaparegudes als anys 70 (Nestor Torres com. pers.), si bé residents en la zona recorden haver trobat *Lemna sp.* ja entrats els 80 (Oliver Martínez com. pers.). Encara es poden trobar els herbassars subaquàtics d'aigües salabroses de la comunitat *Ruppion maritimae*, especialment en sèquies properes a la platja de Talamanca.

Comunitats de dunes

A la platja de Talamanca hi trobem restes de la vegetació dunar que s'hi podia trobar a la zona fins no fa molt de temps. Es tracte fonamentalment d'estadis degradats de comunitats de l'associació *Salsola Kali - Cakiletum maritimae* i que formen tan sols una petita línia molt estreta i degradada. Encara i així hi podem trobar representació d'aquest sistema amb *Elymus farctus*, *Salsola kali*, *Cakile maritima* i *Sporobolus pungens* entre d'altres, distribuïdes en petites taques de vegetació.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Descripció Ambiental de Ses Feixes - Fauna

La gran variabilitat d'ambients descrits anteriorment té una enorme influència en la fauna que trobem a **Ses Feixes**. A més a més, l'existència de formacions molt poc representades a les Pitiüses, com és el cas dels canyissars, amb una superfície important i la biodiversitat que acompanya normalment a la major part de les zones humides permeten l'existència de una comunitat faunística destacable, al menys a nivell local. Destaca de manera especial una rica avifauna, però també hi podem trobar espècies importants a altres grups taxonòmics, si bé poc estudiats.

Invertebrats

Els invertebrats aquàtics varen ser estudiats i inventariats per Margalef als anys 50, si bé les condicions han variat molt des de llavors i seria necessari el seu estudi. Entre els terrestres destaca un dels grups millor estudiats a les Pitiüses: els coleòpters. Esta constatada la presència a la zona d'espècies endèmiques de Balears com *Pachichila sublunata*, *Stenosis intricata* i de les Pitiüses, com *Asida ludovici*, *Pimelia elevata* i *Philan mediterraneus* (Planas, B i Mullor, F. 1997). S'han citat a **Ses Feixes** gasteròpodes d'aigua dolça (Gasull, L. 1984) que podrien haver

descomparegut.

Vertebrats

Estan molt més estudiats que els invertebrats a la zona, especialment les aus, de les que s'han registrat 141 espècies, de les quals 14 hi crien (Martínez, O i Palerm.J.C. 1999). **Ses Feixes** constitueixen un important àrea de hivernada i migració. Destaquen els ocells de canyar i els ràllids.

Un altre grup important és el de les rates pinyades de les que s'han citat 7 espècies dels generes *Rhinolophus*, *Myotis* i *Pipistrellus* (Planas, B i Mullor, F. 1997), d'aquestes *Rhinolophus ferrumequinum* es considera en perill per la UICN. Un altre mamífer destacable és el rat grill (*Crocidura rusula*), endèmic de les Pitiüses del que tenim dades personals.

Entre els rèptils hi trobem els dos geckonids que hi viuen a Eivissa, el dragó (*Tarentola mauritanica*) i el dragonet (*Hemidactylus turcicus*), així com la sargantana (*Podarcis pityusensis*). La granota (*Rana perezii*) és abundant als canals on fins fa poc era comú el calàpet, extingit a **Ses Feixes** i en perill de desaparèixer a l'illa (Palerm, J. C. 1997b).

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Valors Culturals de Ses Feixes

Ses Feixes no tenen únicament un elevat valor com a espai natural, sinó que a més a més, suposen un llegat històric de valor incalculable. De l'ingeniós sistema àrab de reguiu encara podem trobar els canals i les pròpies feixes. La solució adoptada pels nostres avantpassats per tal d'aprofitar un recurs tan escàs i vital com és l'aigua a un sistema mediterrani mereix un reconeixement especial per tal que quedi en l'oblit.

Un altre valor cultural de gran valor són els **Portals de feixa**, elements arquitectònics de senzilla bellesa i total integració amb el medi que suposa un interès llegat històric i cultural. A les seves singularitat i la senzillesa del disseny, els experts reconeixen l'impronta dels estils arquitectònics més primitius de **les Pitiüses**.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Antecedents de Conservació

A rel de la campanya realitzada pel nostre grup, i gràcies a l'ample recolzament per diferents col·lectius (**IEE, TEHP, partits polítics,...**), es va aconseguir la **reclassificació urbanística del sector 7** (al **Prat de ses Monges**), que era el més amenaçat. A l'actualitat aquest sector es considera rústic.

L'Ajuntament inicià prèviament un profund i ambiciós estudi de ordenació del l'àrea de **Ses Feixes de Talamanca**. A aquest treball es va fer un estudi de l'evolució de la zona a les darreres dècades i s'analitzaren quins són els seus problemes actuals i es definiren usos compatibles amb la conservació de la zona. També es confeccionaren diferents mapes, destacant els dels efectes dels usos previstos sobre les diferents ambients de **Ses Feixes**. Amb aquesta informació es proposaven 3 possibles alternatives de zonificació i ordenació:

- **Alternativa A: Conservació i usos tous**
- **Alternativa B: Conservació, usos tous i productius**
- **Alternativa C: Conservació, usos tous, productius i urbanisme**

Els **usos tous** inclosos a la proposta eren l'**ús recreatiu i divulgatiu** per un costat i l'**ús turístic-recreatiu** per l'altre. Els **usos productius** contemplats eren les **activitats del sector primari** (agricultura i aquicultura).

Per cadascuna de les alternatives proposades, i a partir de tota la informació recollida durant el treball de camp es va fer una zonificació de l'àrea d'estudi, per tal de distribuir a l'espai les àrees on es podrien desenvolupar els diferents usos proposats. Aquesta zonificació es fa fonamentalment a partir dels mapes d'impacte de les diferents activitats sobre el medi, els de qualitat i capacitat del medi, d'unitat de diagnòstic.

De les tres possibilitats, l'anterior administració va triar el model **C** que es diferencia dels **A** i **B** en la possibilitat de donar un ús residencial dispers a la zona. No es permet la construcció d'establiments turístics, limitant tota nova construcció a vivendes unifamiliars. Els canals actuals haurien de respectar-se en tots els casos. Es recomana a l'estudi determinar fortes restriccions en dimensió i tipologia de les edificacions. L'Ajuntament va desenvolupar inicialment aquesta proposta amb una nova normativa de modificació puntual del seu **PGOU**. A aquesta normativa permetia la construcció d'una vivenda per feixa (si no estava ja construïda) i situada, tal i com es recomanava a l'estudi d'ordenació, a la vora del camí de **Ses Feixes**. La edificabilitat permesa a aquella normativa es sense dubte molt més elevada del recomanable.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Mesures per a la conservació i Millora de Ses Feixes

La complexitat de **Ses Feixes**, on es combinen importants **valors etnològics, culturals, històrics i naturals**

obliguen a actuar en diferents fronts. Al nostre judici, **Ses Feixes** són un espai que mereix la redacció d'un **Pla de Gest  i Recuperació de Car cter Multidisciplinar** i on participin totes les administracions implicades (**Ajuntaments de Eivissa i Sta. Eulària i Consell Insular**).

Aquest Pla hauria de encaminar-se cap a la conversió de **Ses Feixes** en un **Eco-museu**. Es a dir, un museu viu i obert on les activitats tradicionals de **Ses Feixes** estiguin presents (agricultura) i el visitant pugui rebre informació de com eren **Ses Feixes** en el passat, com funcionava el sistema de reguiu i descobrir els seus valors naturals i culturals d'una manera activa. D'aquesta manera el futur de **Ses Feixes** i la protecció dels seus valors estaria garantida per la divulgació dels seus valors.

Proposem també la constitució d'un Patronat per a la gestió de l' rea i l'execució del Pla, amb la participació de les administracions, veïns, establiments turístics de Talamanca, ecologistes, i altres col·lectius implicats amb la zona.

A continuació relacionem tota una sèrie de mesures per tal d'aconseguir aquest objectiu. Les hem agrupat en 3 grups o categories, si bé la major part estan relacionades unes amb les altres.

- **Protecció de Patrimoni Natural**
 - **Definició d'una figura per a Ses Feixes**
 - **Desclassificaci  urbanística de tota la zona**
 - **Mesures de millora ambiental**
 - **Correcció d'impactes existents**
 - **Definició d'una figura per a Ses Feixes**
- **Protecció de Patrimoni Cultural**
 - **Pla de conservació dels Portals de Feixa**
 - **Neteja i conservació dels canals**
- **Divulgació dels valors de Ses Feixes**
 - **Creació d'un eco-museu de Ses Feixes**
 - **Programa d'educació ambiental**
 - **Itineraris de descobriment de Ses Feixes**

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Protecció del Patrimoni Natural

Bona part del resultat del **Pla de Conservació de Ses Feixes** depèn d'una correcta gestió dels seus valors naturals, ja que són aquests els que ens permetran (juntament amb els culturals) revaloritzar la zona donant-li un  s recreatiu, educatiu i turístic.

A continuació desenvolupem tota una sèrie de mesures per al manteniment i millora dels valors naturals de **Ses Feixes**.

Definició d'una figura per a Ses Feixes.

Tot espai a gestionar te que englobar-se dins una figura de protecció. Aquesta figura ha d'estar perfectament definida, amb uns objectius, característiques i directrius d'ordenació. A més, ha de contemplar els òrgans gestors i sistemes de control.

Existeixen tota una varietat de figures ja existents i de diferent caràcter. Des de les especialment conservacionistes fins a les culturals. A més a més, les administracions tenen la possibilitat de crear-ne de noves si cal.

Al nostre parer, **Ses Feixes** malgrat tenir uns importants valors naturals, possiblement els històrics, culturals i etnològics son encara més importants. Aquesta realitat s'ha de tenir molt en compte a l'hora de triar la figura i gestionar l'espai.

El **GEN** proposa per a **Ses Feixes** recuperar una figura que va aparèixer a les **Hip tesis de les Directrius d'Ordenació Territorial**, la de **Parc Etnogràfic** (veure annex).

Desclassificaci  urbanística de tota la zona

La qualificació d'urbà de bona part de **Ses Feixes**  s incompatible amb la conservació dels seus valors. L'**Ajuntament de Eivissa** ha de tornar a rústic la totalitat de l' rea que s'ha de incloure al futur parc. Al nostre parer, el parc ha d'englobar la totalitat del que queda de **Ses Feixes**, tant del **Prat de ses Monges** com d'**Es Prat de Vila**.

Per altra banda, l'equip de Govern anterior de l'**Ajuntament de Vila** va modificar el planejament al sector 7 d'acord a la opció **C** de les 3 propostes a l'estudi realitzat per l'empresa Duna Balears. Aquesta opció permet la edificació de vivendes aillades a uns espais determinats del Pla. En el nostre parer, no s'haurien de permetre m s construccions a l'interior de la zona humida. L'Equip actual hauria de ratificar si vol mantenir aquesta opció **C** o no permetre aquest  s i adoptant alguna de les altres dos opcions de la proposta de Duna balear. Al nostre judici la més correcta seria la **B**,

la qual cosa permetria el manteniment d'usos productius (agricultura).

L'**Ajuntament de Santa Eulària** ja considera agrícola la seva porció de **Ses Feixes**. S'hauria de garantir de totes formes, que en cas de autoritzar-se construccions, aquestes es situïn fora de la zona humida.

Per altra banda, el planejament de les àrees pròximes a la zona hauria de ser revisat, per tal de garantir la no aparicions de nous impactes, especialment paisatgístics.

Reconversió del Prat de Vila en parc urbà.

Si bé es troba en pitjor condicions que le de **Ses Monges** encara manté el seu caràcter de zona humida i els seus valors culturals. A més, al igual que el **Prat de ses Monges**, suposa una part molt important del sistema de drenatge de la ciutat, actuant com a esponja, regulant la captació de l'aigua de pluja que arriba a Vila i canalitzant-la fins a la mar. Per aquest motiu hi ha que netejar i reparar el sistema de canals, garantint la possibilitat de distribuir l'aigua.

La nostra proposta es la seva transformació en una àrea verda inclosa a la ciutat. Les seves característiques i situació podrien fer del Prat de Vila una zona ajardinada, mantenint els canals i la seva estructura. Hi hauria que habilitar com a tal només les feixes properes a l'Avinguda de Sta. Eulària. El seu manteniment seria mínim, ja que l'humitat de la zona permetria no regar la gespa i altres espècies. El mobiliari urbà seria lleuger i inclouria pasareles per creuar els canals amb el corresponent portal de feixa, intentant fer servir i recuperar el màxim dels ja existents. La part més propera al cinturó de rondes podria mantenir l'actual canyassar, que suposa una pantalla visual i sonora.

Aportació d'aigua dolça al sistema

El correcte funcionament del sistema agrícola i el manteniment d'unes bones condicions ambientals a la zona precisa de l'entrada d'aigua dolça. L'evolució del sistema aquífer de **Ses Feixes** ha patit una evolució negativa, passant d'ésser una zona rica amb aigua subterrània i afloraments naturals a patir sobreexplotació i intrusió marina que han eixugat els afloraments i salat els pous. A més hi ha que afegir que fa algunes dècades es va modificar el torrent de sa Llanvenera, cegant el seu ramal nord que duia aigua fins a **Ses Feixes de Talamanca**. La situació actual, segons el propi estudi encarregat per l'Ajuntament de Vila l'any 1997 (Planas i Mullor 1997) es de "**Generalitzada Salinització de la zona de Ses Feixes com a sistema hidrològic**".

Aquesta situació ens obliga a buscar una aportació extra d'aigua que permeti mantenir el nivell d'aigua durant els mesos d'estiu a la major part de la zona i evitar el progressiu avanç de la superfície amb elevada salinitat. La nostra proposta ja va fer-se pública a l'any 1997 (Palerm 1997), es tracta d'aprofitar part de l'afluent de la depuradora de Vila per dur-la a **Ses Feixes**. Seria necessari primer aconseguir primer la depuració terciària a la depuradora. Aquesta solució implicaria un descens del nivell de matèria orgànica i nutrients que arribarien a la zona de Talamanca i per tant es reduiria, si no desapareix, la taca groga d'algues microscòpiques que apareix a la zona.

Aquest aport d'aigua podria ser complementat amb la recuperació del canal de la Llanvenera. S'hauria de tornar a obrir el pas de l'aigua de manera que part de l'aigua que dugui el torrent pugui tenir un ús ambiental abans de perdre-se a la mar. Això reduirà a més el perill d'avingudes a la zona del passeig marítim.

Per regular aquesta aportació d'aigua es fa necessari tornar a instal·lar un sistema de comportes que retinguin l'aigua dolça a **Ses Feixes** i serveixi per aturar l'entrada puntual d'aigua marina els dies de temporal i el procés de salinització de la zona. A més, aquestes comportes, com que separen les aigües de diferents salinitat i permetreran controlar la seva renovació, faran més fàcil el control de les poblacions de moscards a **Ses Feixes**.

Millora i recuperació del sistema de drenatge i canals.

Bona part dels canals i sèquies han estat transformats. Molts d'ells es troben taponats impeding el correcte drenatge i circulació de l'aigua al seu interior, amb els conseqüents problemes de salubritat, molèsties pels moscards.

S'ha de recuperar el correcte funcionament del sistema, tornant a obrir els canals taponats i fent que l'aigua torni a circular.

Creació d'espais d'aigües obertes

La major part de la zona humida està caracteritzada per l'absència d'espais oberts d'aigua. Aquests espais donarien un important canvi a la zona que veuria com espècies d'aus que ara no visiten la zona o d'altres que tenen poca importància incrementaran els seus efectius a **Ses Feixes**.

Proposem la creació de dos espais un a l'interior de **Ses Feixes** (aigües dolces) i un a la part exterior (d'aigües salades) :

- **Espai interior.** Es tracta de la modificació de la morfologia parcial de dos feixes properes, a ser possible juntes. Aquest espai precisaria de l'adquisició prèvia de les feixes per part de l'administració.
- **Espai exterior.** Es tracta de la recuperació d'una zona d'enderrocs i runes situat a l'aiguamoll proper a l'illa Plana.

Per altra banda hi haurà que realitzar una neteja parcial i periòdica dels canals de **Ses Feixes**. Aquesta neteja implicarà també l'eliminació del canyís al canal. Aquesta actuació es té que dissenyar de manera que mantingui també un espai d'aigües obertes per a l'avifauna i permeti el manteniment d'espècies vegetals i animals interessants com la Bova, la llentia d'aigua, caragols d'aigua dolça.

Creació d'illes.

La creació d'illes per a les aus integrades a les zones humides té una finalitat múltiple (tret de Garcia-Herrera, J.J. 1992) :

- Augmentar la longitud de línia de vorera
- Crear àrees potencials per a la nidificació de l'avifauna aquàtica
- Disminuir la superfície d'aigua i per tant de l'onatge, factor determinant en la turbidessa de l'aigua
- Proporcionar bons espais de descans

En el cas de **Ses Feixes**, la creació d'aquestes illes seria interessant a l'espai obert a crear a la zona propera a Illa Plana.

Control i estudi de la dinàmica hídrica i biològica de Ses feixes

Sirà necessari el seguiment dels resultats de les mesures abans esmentades i de l'evolució de les característiques de la zona, especialment de la qualitat de l'aigua. Hi haurà que recopilar les dades per a iniciar el control biològic d'aquesta zona humida que ens serveixi com indicador del seu estat ambiental. També es important realitzar un esforç per a millorar el coneixement de **Ses Feixes** amb beques i convenis de col·laboració.

Pla de millora paisatgística.

La realitat de **Ses Feixes** és la d'un espai oblidat i que està patint una lenta, però continua degradació. Aquesta situació no es compatible amb una zona com aquesta, de gran interès històric i cultural, i no ho oblidem, integrada dins una zona turística, com és el cas de Talamanca. **Ses Feixes** han de convertir-se en un referent natural, però també turístic i cultural. Per això fa falta entre d'altres coses, un Pla per a la seva recuperació paisatgística. Aquest Pla ha de tenir tres eixos principals:

- **Eliminació de runes i enderrocs**
- **Eliminació o soterrament d'esteses elèctriques**
- **Eliminació de femers incontrolats**

Gestió sostenible de la platja de Talamanca.

La platja de Talamanca és part important de **Ses Feixes**. Aporta diversitat i també l'ús turístic i recreatiu associat. Aquests usos han de gestionar-se de manera compatible amb la conservació dels seus valors. Haurà de establir un marc d'actuació específic per a aquesta zona. Entre les mesures a contemplar no hi ha que oblidar la recollida manual de les fulles de Poseidonia, protecció dels fons marins amb morts i delimitació d'àrees on no es pugui llançar l'ancora amb boies, reestructuració de les entrades a la platja, tasques de conservació/recuperació de dunes, neteja.

Eliminació de les fonts de contaminació d'aigües i sanejament urbà

Uns dels problemes recuits al **Estudio de Ordenación del Área de Ses Feixes de Talamanca** es la contaminació fecal i d'excés de matèria orgànica a l'aigua de bona part del **Prat de ses Monges**. La font de contaminació pareix provenir de dos punts: l'entrada puntual d'aigües negres des de la depuradora en moments de saturació de la mateixa i la manca de sanejament a algunes de les vivendes de **Ses Feixes** que llancen directament l'aigua bruta als canals.

Per un costat hauran de modificar-se les vies d'evacuació de la depuradora o cercar alguna altra solució alternativa d'acord amb l'**IBASAN**. Pel cas de l'abocament des de les vivendes de l'interior de **Ses Feixes**, haurà que dotar-les de pous negres. Per això es pot obrir una línia de subvenció a fons perdut.

Eliminació del tram de carretera d'Es Prat..

De manera integrada amb la creació de la zona oberta exterior hauria de modificar-se la circulació a la zona. La carretera que va de l'Avinguda 8 d'agost fins a l'Hotel Playa Real travessaria en la seva primera part la nova zona oberta creada. Això implicaria tota una sèrie de problemes i molèsties que dificultaran la recuperació ambiental de la zona i suposaria un punt amb un alt nivell d'atropellaments a les aus.

El tràfic podria ser redistribuït, eliminant aquest tram, per la qual cosa haurà que modificar les actuals vies i infraestructures. Es pot aprofitar per a dotar a la zona de l'Hostal Talamanca i el bar Flotante d'un aparcament millor acondicionat.

Recuperació de l'activitat agrícola. Perspectiva Agronòmica de l'Àrea de Ses Feixes.

Bona part de la recuperació de **Ses Feixes** depen de la possibilitat de tornar a recuperar el seus usos tradicionals.

Antecedents

Ses Feixes constitueixen una zona antigament agrícola. Estava formada per parcel·les petites envoltades de séquies que es podien regar per capilaritat ascendent gràcies a un sistema de canals i escluses que permetien regular el nivell de l'aigua. Es troben vora la mar i les aigües provinents dels torrents es barrejaven amb l'aigua salada, és a dir l'aigua era de mala qualitat (salobre). Constituïen una transició entre la costa i la terra de conreu clàssica. El sistema de propietat era molt repartit i les parcel·les són petites. Es practicava una agricultura a temps parcial, excepte en casos comptats no es podia viure d'una feixa. Els propietaris vivien majoritàriament a Vila (Eivissa), i tenien altres feines com activitat principal.

Objectius:

- Valorar les possibilitats agrícoles de Ses Feixes avui dia
- Mantenir el paisatge propi de Ses Feixes com deuria ser anteriorment
- Procurar una activitat sostenible ambiental i econòmicament
- Recuperar l'explotació agrícola típica d'aquesta zona
- Recuperar el sistema de reg antic
- Permetre un aprofitament didàctic de l'activitat agrícola de Ses Feixes

Conreus antics de Ses Feixes

- **Fruiters:** Encara que no n'hi havia molts, es situaven a les vores de cada feixa, per no fer ombra als altres conreus i no molestar en les pràctiques agrícoles.
- **Codonyers:** Molt abundants.
- **Magraners:** Molt abundants, toleren la salinitat.
- **Parres:** Entre els arbres, no tan abundants, toleren la salinitat.
- **Altres:** Segons la preferència de l'agricultor: alguna figuera (tolera la salinitat), alguna pomera, aubercoquers, tarongers, llimoners, palmeres datileres, etc)
- **Hortícoles:** Ocupaven la part central de la feixa, i la major part d'extensió.
- **Moniatos:** Eren molt abundants en el paisatge de Ses Feixes, no eren de tan bona qualitat com els conreus en altres terres més bones, i es veien molt atacats per la canyeta i el gram que els travessaven.
- **Pinya de col:** També es trobava en proporció molt alta (resisteix la salinitat). Curiosament, a horts normals normalment no es conreaven.
- **Melons:** Ja en menor proporció que els dos conreus precedents. (Tolera la salinitat).
- **Fabes:** En proporcions similars als melons. Toleren la salinitat.
- **Alfals:** Tolera la salinitat.
- **Remolatxa.**
- **Síndries:** Com els melons en quan a importància.
- **Cebes:** Ja en menor proporció.
- **Patata:** En menor proporció també.
- **Altres hortícoles en menor proporció per consum familiar** (ja no per vendre) i sense tant d'efecte sobre el paisatge de la zona.
- **Tomateres** (Toleren la salinitat), bledes, pebreres, dacs, alls, lletugues, etc.).

El segle passat s'hi havia conreat cotó (Arxiduc Luís Salvador 1869). No es veien plantes com mongetes (molt sensibles a la salinitat), ciurons, ni plantes com pastanagues, rabes, etc, perquè encara no es feien a Eivissa.

- **Ramaderia:** A Ses Feixes era comú tenir una caseta per a les eines, i un corralet, per aprofitar les restes de conreu i del menjar. Els animals lliures haguessin estat incompatibles amb la producció hortícola.
- **Porcs:** Molt abundants, era habitual sentir els grunyits dels porcs, menjaven tota classe de vegetals en excedent i restes de menjar. A vegades es llogaven els corrals a gent de Vila, per que hi tingués el seu porc.
- **Gallines:** Menjaven tota classe de resta de menjar i vegetals.
- **Conills:** Menjaven restes vegetals i es guardaven en gàbies de fusta o corralets.
- **Altres animals:** Alguna cabra i alguna vaca (molt poques, només en alguna feixa molt grossa).

Condicions del conreu a Ses Feixes

Ses Feixes són una zona molt plana propera a la mar. En origen una zona semipantànica, de terres fangoses i d'aigües salobres, gràcies a l'aport d'aigua dolça que feia **Sa Sèquia Llavanera**. Els aport de sediments haurien anat guanyant terreny a la mar a la **Badia d'Eivissa**. La zona es troba molt prop de Vila i és insana i potencialment productiva agrícolament. Es comença a crear un sistema de canals de drenatge per eliminar l'excès d'humitat de la terra. Les sèquies tenen una disposició aproximadament perpendicular a la costa. Una sèquia paral·lela a la costa recull tota l'aigua i permet tirar-la a la mar quan en sobra. La terra que s'extreu de les sèquies serveix per pujar el nivell de la terra. El mateix sistema de drenatge permet fer circular l'aigua dolça de forma controlada, i evitar l'entrada d'aigua salada, mitjançant comportes. Es pot dir que la terra inferior de la feixa està inundada al mateix nivell que l'aigua de

les s quies que l'envolten. Per facilitar la intrussi  de l'aigua les feixes eren estretes i es construïen fibres, que són drenatges transversals enterrats que faciliten l'entrada i sortida de l'aigua. L'aigua arriba a les arrels de les plantes ascedint per capilaritat dins de la terra.

Possibilitats de reproduir el sistema de reg

Per poder aconseguir uns conreus similar als resumits en el punt primer, s'haurien de reproduir les condicions de conreu imprescindibles per aquestes plantes hortícoles. Es considera que el paisatge agr col tradicional no ha de canviar substancialment, per mantenir l'esperit de Ses Feixes. En primer lloc cal remarcar l'interès de mantenir l'estructura d'una franja des de Talamanca fins a les feixes, on es pot veure la transició de la costa fins a una zona de feixes. Aïllar les feixes de la costa provoca inundacions de les feixes.  s necessari evitar la tant vegades copiada estructura de passeig marítim paral.lel a la costa i optar per les vies perpendiculars a la costa que no fan de preses de contenció. Curiosament la zona de Talamanca no està irrecuperable a nivell de continuïtat de la costa cap a terra i és molt possible aprofitar una ocasió com aquesta.  s necessari que no es salinitzi el sòl, degut a la intrussi  marina. Les an lisis i sondejos permetrien avaluar l'estat actual del sòl. Els rentats amb aigua dolça podrien ser suficients pel s l agr col. Les plantes hortícoles necessiten reg.  s imprescindible proporcionar un aport d'aigua constant que circuli pels canals per tot el perímetre de les feixes que es volen conrear. Han de sanejar-se els canals, i netejar-se de brutor i mantenir un desenvolupament de les plantes que no eviti la circulació de l'aigua. Ha de conseguir-se que els canals estiguin a un nivell una mica inferior al de la mar, reconstruir fibres en sentit transversal i longitudinal dins de les feixes, especialment si algunes zones no es reguen bé. Finalment han de construir-se comportes per controlar el nivell de l'aigua. Quan plou les feixes no s'inundarien obrint les comportes i quan hi ha sequera seria necessari un aport d'aigua que abans feia la S quia Llanera. L'aigua podria venir d'un sistema de depuració terciària, com abans s'ha mencionat.

Possibilitats de conrear els cultius explicats en el punt primer

Si es disposa d'un sistema de reg com el descrit no hi hauria, agronòmicament parlant, dificultats en reproduir els paisatges agrícoles antics. Normalment a cada feixa es feia una mica de cada cosa, era una agricultura familiar i a temps parcial.

Sistemes d'explotació

 s un repte aconseguir que qualsevol zona protegida arribi a ser rendible i compatible amb el conservacionisme i que sigui un lloc del que es pugui arribar a gaudir de forma conscient i controlada. Seria interessant plantejar un sistema de producció agrària integrada i/o de conreu biològic, amb les garanties de certificació i de compliment de les normatives. L'agricultura aix  no suposaria la contaminació amb residus de pesticides i adobs. Les produccions obtingudes tendrien una certificació com a conreu biològic o similar, les aigües estarien netes i el terra també. Aix   s compatible amb la fauna que podria aprofitar-se d'una zona semihumida.

Oferim dues possibilitats d'explotació:

- **Directa per part dels propietaris independents**, dirigint les produccions sota un pla director que procures una comercialització segura.
- **Una explotació que persegueixi la finalitat did ctica**. En qualsevol cas el sistema d'explotació podria basar-se en l'arrendament i/o en la participació dels propietaris en el projecte. Una orientació podria ser la de marcar unes pautes sobre els conreus possibles i les tècniques d'explotació acceptades per a l' rea de Ses Feixes, per no modificar el paisatge. Cada propietari podria conrear la seva feixa i vendre els productes.

També seria interessant que s'actu s sota un **Pla de Producció Integrada o d'Agricultura Biol gica**. El mateix que es diu sobre les plantes es podria dir dels animals. Si donam una orientació did ctica al projecte de recuperació d'algunes feixes, no seria estrictament necessari que la rendibilitat vingués de la venda de la producció agr col. Podria venir del fet de la formació que ofereix l' rea i que evidentment no hauria de ser gratuïta. Es poden fer itineraris de visita i cursos de duració més llarga pel coneixement de **Ses Feixes**, dels conreus biològics, dels sistemes de producció integrada, etc, dirigits a particulars, institucions, etc. Es poden afegir ofertes de formació no purament agrícoles, sino naturals, geogràfiques, històriques, paisatgístiques i etnològiques.

Control de plagues (Moscard).

A l'actualitat el control de plagues de moscard es realitza de manera conjunta a tota l'illa d'Eivissa. Aquest aspecte pot produir desequilibris i impactes excessius a un espai tan valuós i complex com es el cas de **Ses Feixes**. L'existència d'una zona humida amb presència humana i fins i tot una zona turística important, la platja de Talamanca.

Per tal d'actuar contra una plaga és necessari primer avaluar la situació (espècies presents a exterminar, característiques del medi) per tal de poder establir un pla d'acció, previ a l'aplicació del tractament i posteriorment fer un an lisis dels resultats i possibles efectes secundaris (Andreu, D., 2000). Les característiques de **Ses Feixes** no ens permeten una actuació genera. D'aquesta manera hauria que diferenciar-se del tractament que es realitza a la resta de l'illa i realitzar un an lisis de la situació i el corresponent pla d'acció específic.

D'un primer an lisis elaborat per al **GEN-GOB Eivissa** per part de l'empresa de control de plagues **Goldservice** (Andreu, D., 2000) es despr n que *"tenim que utilitzar obligatòriament un insecticida biològic, o bé un, la toxicitat del*

qual sigui baixa en les seues qualificacions toxicològiques per l'home, medi terrestre, acuicola i apícola". Si bé es cert que aquestes productes tenen menor eficàcia, l'objectiu es "el recuperar l'equilibri natural, controlar el que ha estat descontrolat" (Andreu, D. 2000). Hi ha que recordar que si en el control "perjudicam altres aspectes (...) el remei pot ser incalculablement negatiu pel ésser humà i el medi ambient" (Andreu, d. 2000), la qual cosa ha de ser present a l'hora de valorar el tractament a realitzar.

A l'informe de **Goldservice**, després de consultar amb especialistes d'altres àrees similars com el **Delta de l'Ebre o Doñana**, es seleccionen 3 productes: *Bacillus thuringensis var israeliensis (Bti)*, *Etofenprox* i *Temefos*. D'aquests productes, el Bacillus es l'únic amb catalogació de toxicitat **A** al medi terrestre, aquàtic i apícola. Els altres 2 productes tenen toxicitat **B** en alguns medis.

Al nostre parer, si bé es cert que l'estudi de **Goldservice** es una primera aproximació i poden existir altres possibles productes, el més adequat es el **Bti**, per la seva baixa toxicitat a tots els medis. De totes formes, una acció com la sesinsectació d'una zona important i sensible com aquesta, haurà de fer-se després d'un anàlisi en profunditat i amb l'elecció del producte a emprar per una comissió o pel proposat patronat de **Ses Feixes**.

Correcció d'altres Impactes existents

Al *Estudio de ordenación del área de Ses Feixes de Talamanca* es mencionen un total de 36 problemes a **Ses Feixes**. Molts d'aquests queden resolts als apartats anterior, si bé queden encara uns quans que també mereixen un tractament. Son els següents:

- Caça incontrolada, expoli de nius i furtivisme amb trampes. D'acord amb els propietaris es podria promoure un refugi de caça a tota la zona.
- Invasió d'espècies introduïdes. De fet hem trobat a varies feixes àrees ocupades per Pata de Gall (*Carpobrotus sp.*) provenents dels ajardinaments de cases abandonades a l'interior de l'area zona humida.
- Pressió recreativa. En principi la creació i delimitació dels itineraris actuarà canalitzant el flux de persones interessades en l'espai permetent controlar aquesta pressió.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Protecció del Patrimoni Cultural

La gran importància d'aquest espai ve precisament per la conjunció del seu caràcter de zona humida mediterrània (i per tant amb gran interès natural) amb els elevats **valors històrics, etnològics i arquitectònics** que hi son presents. Gran part del futur de la zona depèn de la nostra capacitat per a mantenir tots aquests valors. Possiblement la divulgació dels mateixos i la integració de Ses Feixes com a espai d'oci i itinerari turistic-cultural de manera controlada ha de ser la solució.

Per tal d'això hi ha que invertir la tendència negativa que pateix la zona i especialment els seus valors naturals.

Pla de conservació dels Portals de Feixa

Aquest Pla ha de contemplar:

- Inventariat, catalogació i determinació de l'estat de conservació dels **Portals** situats a tota l'àrea antigament àrea ocupada per **Ses Feixes**.
- Restauració de tots els Portals possibles. Es importantíssim la motivació i integració en el programa dels veïns i propietaris de **Ses Feixes**.
- Declaració dels Portals com a Be d'Interès Cultural.
- Neteja i conservació dels canals

Bona part dels valors culturals de **Ses Feixes** (i dels naturals) són fruit de l'ús agrícoles de **Ses Feixes**. Els canals son l'infraestructura bàsica d'aquest sector, però també les fibres. Els canals s'han de mantenir en bones condicions. Per tal cosa, com hem comentat més amunt, hi ha que establir un torn periòdic de neteja de canals. El sistema de rotació de neteja haurà de fer-se de manera que sempre es puguin observar, des dels itineraris dissenyats, l'estructura i funcionament d'alguns canals.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Divulgació del valor de Ses Feixes

Creació d'un eco-museu de Ses Feixes

Un eco-museu és un museu viu, amb espais oberts i propostes **fora d'aula** amb interacció del visitant amb el medi, en aquest cas **Ses Feixes**. Es necessari un centre-museu on el visitant pugui rebre informació referent als valors culturals i naturals de **Ses Feixes**. El centre ha de remetre als interessats a **Ses Feixes** on podran ampliar els coneixements o interaccionar amb l'espai.

El centre-museu no te que trobar-se necessàriament a **Ses Feixes**, si bé convé estigui prop. En cap cas podrà situar-se al **Prat de ses Monges**.

Aula de Natura-Programa d'Educació Ambiental

Bona part de la divulgació dels valors naturals i culturals de **Ses Feixes** s'ha de realitzar amb un correcte programa d'educació ambiental dirigit als mes joves. Aquesta activitat es centraria al **Prat de ses Monges** on s'ha de instal·lar un **Aula de Natura**. Per a la instal·lació de l'Aula s'hauria que adquirir 2 feixes colindants, i almenys una amb construccions per a la seva reforma. Aquestes feixes servien per a la creació de l'espai d'aigües obertes interior i per recuperar el sistema tradicional de fibres per a complement del eco-museu.

El **Programa d'Educació Ambiental** oferiria 2 temàtiques diferents, però a la vegada complementàries: **els valors mediambientals** i **els culturals**, que s'oferirien als escolars, segons les seves preferències o branques acadèmiques estudiades.

D'aquesta manera es poden configurar dos activitats (**Ambiental** i **Cultural**) amb continguts molt semblants, però desenvolupats de diferent manera. Així, les dos activitats tendrien una base comuna, que explicaria com son Ses Feixes i com funcionava el sistema d'entrada i distribució de l'aigua, i una específica ambiental o etnològica, segons l'opció. Les activitats finalitzarien amb una valoració del pasat recent d'aquest espai i la necessitat d'evitar la seva perdua.

L'esquema de les activitats seria el següent

Activitat Ambiental

Com són **Ses Feixes**?
 Com funciona el sistema?
 Qui hi viu (flora i fauna)?
 Com el destruïm?
 La recuperació de **Ses Feixes**

Activitat Cultural

Com són **Ses Feixes**?
 Com funciona el sistema?
 Com ho va fer servir l'home?
 Com el destruïm?
 La recuperació de **Ses Feixes**

Itineraris de descobriment de Ses Feixes

La creació de itineraris de descobriment es fa necessaria per a apropar la realitat de Ses Feixes al públic en general. Aquest itineraris podran ser utilitzats per les activitats d'educació ambiental, per la qual cosa s'haurien de situar al Prat de ses Monges.

Els itineraris haurien de ser correctament senyalitzats de manera discreta i harmònica amb l'entorn i estar conectedats amb diferents observatoris d'aus (hides) estratègicament situats. Un folletó amb l'itinerari i una introducció als valors de ses Feixes podria distribuir-se als punts d'informació turística i centres públics.

L'intenció es que aquest itineraris poguen ser aprofitats com activitat complementaria dels complexos hotelers de la zona. Així els turistes podrien fer visites guiades on s'expliquen els valors històrics, culturals i naturals de Ses Feixes. Si bé l'activitat podria estar obertes a altres hotelers, els de Talamanca haurien de tenir preferència, especialment els mesos de temporada baixa.

Pagina Web

Les administracions implicades en la recuperació de **Ses Feixes** poden mantenir una pàgina web a internet on es puguin consultar els valors naturals i culturals de **Ses Feixes**, trobar fotografies antigues de la zona, les activitats de restauració que es duiguin a terme, etc.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Creació d'un Camp de Treball a Ses Feixes

Bona part de les feines a desenvolupar a **Ses Feixes** poden canalitzar-se a través de l'oferta de camps de treball. Aquesta possibilitat hauria de dissenyar-se diferenciant els períodes de les activitats al llarg de l'any per oferir la possibilitat als joves d'altres illes i fins i tot de la Península a realitzar feines de recuperació d'aquest espai natural. També es pot ofertar jornades de cap de setmana i fins i tot d'un únic dia per a canalitzar el voluntariat ambiental dels joves residents, especialment en els mesos d'hivern, quan es mes difícil organitzar camps de treball per a foranis.

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Bibliografia

Arxiduc Luís Salvador (1989)
Las antiguas Pitiusas

Compte, A. (1966)
Resultados de una expedición zoológica a las islas Pitiusas

Bol. R. Soc. Española Hist. Nat. (Biol) 64: 15-46

Costa, A. (1996)
La ciutat i Badia d'Eivissa
Editorial Mediterrània. (Eivissa)

Foster, G.M. (1952)
Las "Feixes" de Ibiza
Estudios Geograficos. (Madrid)

Gasull, L. (1984)
Terrestrial and fresh-water gasteropods of the Pytiusics (Eivissa and Formentera)
(excluding *Trochoidea (Xerocrassa)* **Monterosato** (1892))
(in K Kuhbier, JA Alcover and GC d'Arellano Tur (EDS) *Biogeography and Ecology of the Pityusic Islands. The Hague*)

GEN-GOB (1996)
Inèdit. Informe ornitològic de Ses Feixes d'Eivissa
Equip de Natura (GEN-GOB Eivissa)

GOB (1997)
Anex II, estatus de la avifauna Balear
Anuari Ornitològic de les Balears 1996: 159-164

Andreu, D. (2000)
Tractament de plagues a Ses Feixes
Goldservice. (Eivissa)

Jiménez, J. (1992)
La recuperación de áreas degradadas para la avifauna acuática en España
Ardeola 39 (2), 1992, 65-71

Kuhbier, K., Alcover, J.A. and Guerau d'Arellano Tur (EDS) (1984)
Biogeography and ecology of the Pytiusic islands
The Hague

Margalef, R. (1951)
Materiales para la hidrobiología de la isla de Ibiza
Publ. Ins. Biol. Apl. 8: 5-70

Marí, B. (1961)
Ibiza e islotes adyacentes. Observaciones de un Farmaceutico
Rev. Real Academia de Farmacia. (Barcelona)

Martínez, O. i Palerm, J.C. (1999)
Avifauna de ses Feixes d'Eivissa
Anuari Ornitològic de les Balears 1998, volum 18

Mester, H. (1966)
Nota sobre aves de Ibiza y Formentera
Ardeola vol.11: 136-137

Morey, M.; Moya, G. & Ramon, G. (1992)
Interes social de las zonas húmedas litorales
Guia de la naturaleza de Eivissa y Formentera vol II: 373-384
Ed. Diario de Ibiza

Muntaner, J. i Congost, J. (1977)
Observaciones en Ibiza en enero de 1976 Ardeola vol.24: 248-251

Muntaner, J. (1984)
Some faunal and biogeographic considerations on the avifauna of Eivissa
(in K Kuhbier, JA Alcover and GC d'Arellano Tur (EDS) *Biogeography and Ecology of the Pityusic Islands. The Hague*)

Norman, R.K. (1973)
Visita a Ibiza en primavera de 1971
Ardeola vol.9: 60-63

Palerm, J.C. (1997)

Propostes per a la recuperació de Ses Feixes
Baladre nº6: 3-4 (GEN-GOB Eivissa)

Palerm, J.C. (1997)
Atles dels amfibis i rèptils de l'illa d'Eivissa (Illes Pitiüses)
Boll. Soc. Hist. Nat. Balears, 40. (Mallorca)

Planas, B. i Mullor, F. (1997)
Estudio de ordenación del área de "Ses Feixes de Talamanca", Municipio de Eivissa
Tomo I: Estudio del medio físico

Prats, E. (1991)
Història d'Eivissa i Formentera
Ed. Diario de Ibiza

Varis autors (1992)
Guía de la naturaleza de Eivissa y Formentera
Ed. Diario de Ibiza

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)

Fundació
"SA NOSTRA"

[Tornar a l'Inici de la Pàgina](#)